

Bruxelles, 12.4.2011
COM(2011) 176 final

RAPORTUL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

elaborat în baza articolului 8 din Decizia 2007/845/JAI a Consiliului din 6 decembrie 2007 privind cooperarea dintre oficiile de recuperare a creanțelor din statele membre în domeniul urmăririi și identificării produselor provenite din săvârșirea de infracțiuni sau a altor bunuri având legătură cu infracțiunile

INTRODUCERE

1.1. Context

Decizia 2007/845/JAI a Consiliului¹ (denumită în continuare „decizia”) obligă statele membre să înființeze sau să desemneze oficii naționale de recuperare a creanțelor drept puncte de contact centrale naționale, care să faciliteze, prin cooperare consolidată, o urmărire cât mai rapidă la nivelul UE a activelor provenite din infracțiuni. Decizia le permite oficiilor naționale de recuperare a creanțelor să facă schimb de informații și de bune practici, atât la cerere, cât și spontan, indiferent de statutul lor (autoritate administrativă, de aplicare a legii sau judiciară). Decizia prevede că oficiile naționale de recuperare a creanțelor trebuie să facă schimb de informații în condițiile stabilite în Decizia-cadru 2006/960/JAI² (denumită în continuare „inițiativa suedeză”) și în conformitate cu dispozițiile aplicabile privind protecția datelor.

Decizia este, de asemenea, destinată să sprijine Rețeaua Interagenției Camden de Recuperare a Creanțelor (CARIN), o rețea globală de practicieni și experți al cărei scop îl constituie consolidarea cunoașterii reciproce a metodelor și tehnicilor din domeniul identificării, înghețării, sechestrului și confiscării transfrontaliere a activelor dobândite ilicit.

1.2. Notificări trimise de statele membre

Articolul 8 alineatul (1) din decizie prevede că statele membre au obligația de a transmite Secretariatului General al Consiliului și Comisiei, până la 18 decembrie 2008, textul oricăror dispoziții de drept intern care le permit să respecte obligațiile care le revin în temeiul deciziei.

¹ JO L 332, 18.12.2007, p. 103.

² JO L 386, 29.12.2006, p. 89.

Comisia a primit notificări de la următoarele 21 de state membre: **AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, FI, FR, HU, IE, LT, LU, LV, NL, PL, SK, SV** și **UK**.

ES nu a trimis o notificare Comisiei, dar a notificat Secretariatul General al Consiliului.

Nu a fost primită nicio notificare de la **MT, IT, PT, RO** și **SI**.

În majoritatea notificărilor trimise de statele membre se indică pur și simplu informațiile de contact ale oficiului sau oficiilor de recuperare a creanțelor desemnate (decizia le permite statelor membre să desemneze o a doua autoritate drept oficiu național de recuperare a creanțelor, în cazul în care doresc acest lucru) și, în unele cazuri, se face trimitere la dispozițiile naționale aplicabile. Notificările primite de la **BE, EL** și **IE** includ, de asemenea, textul integral al dispozițiilor naționale relevante.

1.3. Metoda și criteriile de evaluare

Articolul 8 alineatul (3) din decizie prevede elaborarea, până la 18 decembrie 2010, a unui raport scris al Comisiei privind respectarea de către statele membre a dispozițiilor deciziei.

Numai opt state membre au trimis o notificare până la termenul-limită inițial stabilit în decizie. În plus, în notificările majorității statelor membre erau furnizate informații doar cu privire la un aspect al deciziei, și anume la punerea în aplicare a dispozițiilor privind desemnarea oficiilor de recuperare a creanțelor (*articolul 1*). În notificările trimise nu se menționa punerea în aplicare a dispozițiilor privind cooperarea dintre oficiile de recuperare a creanțelor (*articolul 2*), schimbul de informații dintre oficiile de recuperare a creanțelor, la cerere (*articolul 3*) și spontan (*articolul 4*), respectarea normelor în materie de protecție a datelor (*articolul 5*) și schimbul de cele mai bune practici între oficiile de recuperare a creanțelor (*articolul 6*).

Prin urmare, a fost necesară coroborarea notificărilor oficiale cu alte informații, măcar pentru a vedea cum au fost puse în aplicare dispozițiile legale minime ale deciziei.

Informațiile privind punerea în aplicare a acestor dispoziții, precum și privind progresele înregistrate de statele membre în ceea ce privește desemnarea oficiilor de recuperare a creanțelor, au fost colectate la reuniunile Platformei informale a oficiilor de recuperare a creanțelor din UE. De la începutul anului 2009, au avut loc reuniuni regulate ale acestei platforme, din care fac parte oficiile de recuperare a creanțelor desemnate ale statelor membre și autoritățile implicate în înființarea oficiilor de recuperare a creanțelor sau care acționează temporar ca oficii de recuperare a creanțelor.

La reuniunile Platformei oficiilor de recuperare a creanțelor din martie și mai 2010, oficiile de recuperare a creanțelor i-au indicat Comisiei, în special, că preferă ca raportul privind punerea în aplicare să nu se refere doar la dispozițiile deciziei, ci și la aspecte legate de structura, competențele și accesul la informații ale oficiilor de recuperare a creanțelor desemnate, la progresul către un sistem securizat de schimb de informații și la principalele provocări cu care se confruntă oficiile de recuperare a creanțelor.

Informațiile de mai sus au fost colectate dintr-un tabel cu informații de bază privind oficiile de recuperare a creanțelor desemnate (ce reprezintă matricea oficiilor de recuperare a creanțelor) și din răspunsurile primite de la oficiile de recuperare a creanțelor la un scurt chestionar suplimentar distribuit de către Comisie (17 oficii de recuperare a creanțelor au răspuns la chestionar între septembrie și noiembrie 2010). La acestea s-au adăugat informațiile rezultate

în urma Conferinței paneuropene privind oficiile de recuperare a creanțelor, desfășurată la Bruxelles, între 6 și 7 decembrie 2010.

2. EVALUARE

Articolul 1 - Oficiile de recuperare a creanțelor

Au fost desemnate următoarele oficii de recuperare a creanțelor, în conformitate cu articolul 8 alineatul (1) din decizie:

Austria a desemnat Biroul Poliției Judiciare Federale (*Bundeskriminalamt – Referat „Vermögensabhöpfung”*).

Belgia a desemnat *Organe Central pour la Saisie et la Confiscation* (Organismul Central de Sechestrare și Confiscare - COSC), instituit prin legea din 26 martie 2003.

Bulgaria a desemnat două oficii de recuperare a creanțelor: Comisia de stabilire a proprietăților care provin din activitatea infracțională (CEPACA, care și-a schimbat ulterior denumirea în CEPAlA) și Biroul procurorului general.

Cipru a desemnat Unitatea de combatere a spălării banilor (MOKAS-FIU Cipru).

Republica Cehă a desemnat Unitatea de combatere a corupției și a infracțiunilor financiare (UOKFK) din cadrul Departamentului de cooperare internațională și a adoptat Legea nr. 273/2008.

Danemarca a desemnat procurorul de stat pentru infracțiuni economice grave (*Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet*).

Estonia a desemnat Divizia V din cadrul Departamentului de investigații al Poliției Judiciare Centrale.

Finlanda a desemnat Biroul Național de Investigații, Divizia de culegere a informațiilor în domeniul judiciar/Centrul de comunicații.

Franța a desemnat Direcția Centrală de Anchetă Penale (*Plateforme d'Identification des Avoirs Criminels - PIAC*). Franța a mai desemnat recent un oficiu de recuperare a creanțelor: Agenția pentru Gestionarea și Recuperarea Activelor Sechestrate și Confiscate (AGRASC). Notificarea Comisiei în acest sens este în curs.

Germania a desemnat două oficii de recuperare a creanțelor: Biroul Poliției Judiciare Federale (*Bundeskriminalamt Referat SO 35 „Vermögensabschöpfung”*) și Ministerul Justiției (*Bundesamt für Justiz*).

Grecia a desemnat Unitatea de combatere a infracțiunilor financiare și economice din cadrul Ministerului de Finanțe, în conformitate cu Legea nr. 3842/2010.

Ungaria a desemnat Oficiul Național de Investigații (*Nemzeti Nyomozó Iroda*).

Irlanda a desemnat Biroul privind Activele Penale, înființat prin Legea referitoare la Biroul privind Activele Penale din 2005.

Letonia a desemnat Departamentul poliției economice din cadrul Departamentului poliției judiciare centrale al Poliției de stat.

Lituania a desemnat două oficii de recuperare a creanțelor: Poliția judiciară (*Lietuvos kriminalines policijos biuras*) și Biroul procurorului general (*Lietuvos Respublikos generaline prokuratura*).

Luxembourg a desemnat *Parquet du Tribunal d'Arrondissement de Luxembourg, Section éco-fin*.

Țările de Jos au desemnat Biroul de confiscare a activelor provenite din săvârșirea de infracțiuni din cadrul Ministerului public (*Bureau Ontnemingswetgeving Openbaar Ministerie - BOOM*).

Polonia a desemnat Unitatea de recuperare a activelor din cadrul Biroului Criminalistic al Poliției generale.

Slovacia a desemnat Unitatea de informații financiare din cadrul Biroului de Combatere a Criminalității Organizate al Prezidiului forțelor de poliție.

Spania a desemnat două oficii de recuperare a creanțelor: Centrul de Culegere a Informațiilor în vederea Combaterii Criminalității Organizate (CICO) și Parchetul special de luptă împotriva drogurilor (*Fiscalía Especial Antidrogas*) din cadrul Ministerului Justiției.

Suedia a desemnat două oficii de recuperare a creanțelor: Serviciul Național de Poliție pentru Culegerea Informațiilor în domeniul Judiciar și Biroul Național de Combatere a Infracțiunilor Economice (*Ekobrottsmyndigheten*).

Regatul Unit a desemnat două oficii de recuperare a creanțelor: Agenția de Combatere a Formelor Grave de Criminalitate (SOCA) pentru Anglia, Țara Galilor și Irlanda de Nord și Agenția Scoțiană de Combatere a Criminalității și Luptă împotriva Drogurilor (SCDEA) pentru Scoția.

Celelalte state membre au furnizat următoarele informații privind progresele înregistrate în vederea desemnării unui oficiu de recuperare a creanțelor:

Malta a indicat că Brigada Națională Antifraudă va fi desemnată drept oficiu național de recuperare a creanțelor.

Portugalia a indicat că un grup numit sub autoritatea ministrului justiției a fost însărcinat să stabilească structura viitorului oficiu de recuperare a creanțelor.

România a indicat că va fi instituit un oficiu de recuperare a creanțelor sub responsabilitatea Ministerului Justiției. Oficiul de recuperare a creanțelor va fi multidisciplinar și va implica structurile de aplicare a legii care au acționat temporar în calitate de oficiu de recuperare a creanțelor. Personalul relevant, inclusiv punctul de contact pentru CARIN, va fi detașat la viitorul oficiu de recuperare a creanțelor.

Slovenia a indicat faptul că analizează posibilitatea instituirii unui oficiu de recuperare a creanțelor sub responsabilitatea Ministerului Public.

Italia a indicat faptul că analizează posibilitatea instituirii unui oficiu de recuperare a creanțelor sub responsabilitatea Ministerului de Interne. Dispozițiile relevante pentru desemnarea internă sunt în curs de elaborare.

Până în prezent, șapte state membre (**BG, DE, ES, FR, LT, SV și UK**) au profitat de posibilitatea oferită la articolul 1 alineatul (2) de a desemna două oficii de recuperare a creanțelor. Prin urmare, în UE există în prezent 28 de oficii de recuperare a creanțelor desemnate.

Majoritatea oficiilor de recuperare a creanțelor desemnate până acum au fost instituite în cadrul serviciilor de aplicare a legii. Celelalte sunt împărțite aproape în mod egal în categoriile: oficii judiciare de recuperare a creanțelor și oficii de recuperare a creanțelor cu structură multidisciplinară.

Întrucât decizia vizează și instituirea unor structuri formale de sprijinire a activităților rețelei CARIN, este important de remarcat faptul că aproape toate oficiile de recuperare a creanțelor desemnate includ unul sau mai multe puncte de contact pentru CARIN³.

Articolul 2 - Cooperarea dintre oficiile de recuperare a creanțelor

Acest articol le impune statelor membre obligația de a asigura faptul că oficiile de recuperare a creanțelor cooperează în ceea ce privește facilitarea urmăririi și identificării produselor provenite din săvârșirea de infracțiuni sau a altor bunuri având legătură cu infracțiunile, prin schimb de informații și de cele mai bune practici, atât la cerere, cât și spontan. Ar trebui să aibă loc un schimb de informații și de cele mai bune practici între oficiile de recuperare a creanțelor indiferent de statutul lor (autoritate administrativă, de aplicare a legii sau judiciară).

În cursul discuțiilor din cadrul reuniunilor Platformei oficiilor de recuperare a creanțelor, a fost exprimată, în general, satisfacția în legătură cu gradul de cooperare și de schimb de cele mai bune practici cu alte oficii de recuperare a creanțelor.

Nu s-a raportat niciun refuz din partea vreunui oficiu de recuperare a creanțelor cu privire la solicitarea de a coopera cu un alt oficiu de recuperare a creanțelor din cauza statutului său.

Se poate deci concluziona că, în general, dispozițiile acestui articol sunt puse în aplicare.

Articolul 3 - Schimbul de informații, la cerere, dintre oficiile de recuperare a creanțelor

Acest articol explică faptul că cererile de informații trimise între oficiile de recuperare a creanțelor sunt reglementate de Inițiativa suedeză și de normele de punere în aplicare a acesteia. Inițiativa suedeză a introdus termene până la care serviciile de aplicare a legii trebuie să răspundă la cererile de schimb de informații aferente unei anchete penale sau unei operațiuni de culegere a informațiilor în domeniul penal, după cum urmează:

Opt ore pentru cererile urgente de informații și informații culese de serviciile de informații privind infracțiuni grave⁴, în cazul în care informațiile sau informațiile secrete solicitate sunt păstrate într-o bază de date accesibilă direct de către o autoritate de aplicare a legii.

³ CARIN prevede două puncte de contact operaționale pe țară (unul de aplicare a legii și unul judiciar). Această rețea este sprijinită de Comisie și de Europol (care găzduiește Secretariatul permanent al acesteia) și include experți din peste 50 de țări și jurisdicții, inclusiv din 26 de state membre UE.

O săptămână pentru cererile neurgente de informații și informații culese de serviciile de informații privind infracțiuni grave, în cazul în care informațiile sau informațiile culese de serviciile de informații solicitate sunt păstrate într-o bază de date accesibilă direct de către o autoritate de aplicare a legii.

Două săptămâni în toate celelalte cazuri (bază de date care nu este direct accesibilă și/sau cerere care nu privește o infracțiune gravă).

Aceste termene stricte sunt aplicabile cu condiția ca autoritatea solicitantă să furnizeze o serie de informații prevăzute în formularul de cerere aferent Inițiativei suedeze (obiectul și motivele cererii, natura procedurilor, detalii cu privire la proprietatea vizată sau căutată și la persoanele bănuite a fi implicate), care să fie cât mai precise. În plus, în toate cazurile de mai sus, există posibilitatea obținerii unei amânări.

În general, oficiile de recuperare a creanțelor desemnate au indicat că sunt în măsură să respecte termenele de mai sus. Mai precis, **AT, CZ, DE, ES** (unul dintre oficiile de recuperare a creanțelor), **HU, LT** și **NL** au răspuns că pot respecta termenele. **BE** și **ES** (celălalt oficiu de recuperare a creanțelor) au indicat că pot respecta termenele în majoritatea cazurilor, iar **CY** a afirmat că respectarea termenelor depinde de tipul de informații solicitate. **LV** a indicat că este posibil să nu poată respecta termenul de 8 ore (oficiul său de recuperare a creanțelor nefiind operațional 24 de ore, 7 zile pe săptămână), în timp ce **IE** a indicat că nu poate respecta întotdeauna termenele întrucât calitatea informațiilor furnizate de oficiile de recuperare a creanțelor solicitante necesită adesea verificări suplimentare.

Articolul 3 alineatul (2) din decizie menționează formularul de schimb de informații anexat la Inițiativa suedeză, precizând că este un element obligatoriu. În cursul discuțiilor din cadrul reuniunilor Platformei oficiilor de recuperare a creanțelor cu privire la acest aspect, Secretariatul Consiliului a indicat că, în conformitate cu orientările privind punere în aplicarea a Inițiativei suedeze, statele membre au convenit că formularul nu ar trebui considerat obligatoriu.

Cu toate acestea, majoritatea oficiilor de recuperare a creanțelor (cel puțin cele din **AT, BE, BG, CY, CZ, DE, EE, ES, HU, IE, LT, LV** și **NL**) utilizează efectiv formularul aferent Inițiativei suedeze la trimiterea cererilor către alte oficii de recuperare a creanțelor, chiar dacă uneori folosesc și alte instrumente⁵.

Oficiile de recuperare a creanțelor trimit cereri de informații altor astfel de oficii, dar multe dintre ele folosesc și alte canale, cum ar fi CARIN (**BE, DE, ES** și **NL**), ofițerii de legătură ai Interpol (**AT, CZ, DE** și **ES**), Europol (**CZ** și **ES**), rețeaua ofițerilor de legătură ai agențiilor naționale de aplicare a legii (**AT, CZ, DE, ES, HU** și **NL**), unitatea lor națională de culegere de informații financiare (**EL** și **LT**) sau ofițerii de legătură ai Inițiativei de cooperare în Europa de Sud-Est (**HU**). Majoritatea oficiilor de recuperare a creanțelor (cel puțin cele din **AT, BE, CY, CZ, DE, EE, ES, HU, IE, LV** și **NL**) păstrează statistici referitor la schimburile de informații cu alte oficii de recuperare a creanțelor. Cu toate acestea, există diferențe semnificative între categoriile și indicatorii utilizați. Posibila introducere a unui sistem mai sigur de schimb de informații ar facilita colectarea de date în scopuri statistice.

⁴ Ca de exemplu, infracțiunile reglementate de articolul 2 alineatul (2) din Decizia-cadru 2002/584/JAI privind mandatul european de arestare.

⁵ Cum ar fi e-mailul, pentru cererile simple, sau formularul utilizat de către punctele de contact pentru CARIN pentru schimbul de informații.

În ciuda unei lipse relative de date comparabile, discuțiile din cadrul Platformei oficiilor de recuperare a creanțelor au arătat că, de la adoptarea deciziei, numărul cererilor pe care și le-au adresat aceste oficii a crescut semnificativ și că, în general, calitatea răspunsurilor s-a îmbunătățit.

Opiniile oficiilor de recuperare a creanțelor cu privire la calitatea răspunsurilor primite variază considerabil. Potrivit unora dintre ele (**AT, CZ**), informațiile primite au fost foarte bune, altele (**BE, EE și LV**) le-au considerat bune, iar altele (**DE, ES, HU, IE și LT**) au considerat că au primit informații destul de elementare (însă suficiente pentru a demara o anchetă).

În contribuțiile lor și la reuniunile Platformei oficiilor de recuperare a creanțelor, multe oficii de recuperare a creanțelor au subliniat importanța furnizării unor informații mai bune în cererea trimisă.

Întrucât, în general, termenele prevăzute în Inițiativa suedeză sunt respectate, formularul aferent acesteia este utilizat pe scară largă și calitatea răspunsurilor este cel puțin suficientă, se poate considera că dispozițiile acestui articol sunt puse în aplicare.

Articolul 4 - Schimbul spontan de informații între oficiile de recuperare a creanțelor

Acest articol prevede că un oficiu de recuperare a creanțelor îi transmite informații unui alt astfel de oficiu fără să i se fi adresat o cerere în prealabil.

Discuțiile cu personalul din cadrul oficiilor de recuperare a creanțelor indică faptul că există unele cazuri de schimb spontan de informații (de exemplu, între BE și NL), dar nu au fost furnizate statistici cu privire la frecvența acestora. Informațiile disponibile nu permit formularea de concluzii cu privire la punerea în aplicare a acestui articol.

Articolul 5 – Protecția datelor

Din datele colectate nu reiese că ar exista vreo încălcare a dispozițiilor aplicabile privind protecția datelor, având în vedere Decizia-cadru 2008⁶.

În pofida diferențelor existente între legile și practicile naționale în materie de protecție a datelor, sistemul avut în vedere (dispozițiile aplicabile în materie de protecție a datelor sunt cele ale oficiului de recuperare a creanțelor destinat) nu pare să afecteze în mod semnificativ posibilitatea de a trimite sau primi informații. De fapt, majoritatea oficiilor de recuperare a creanțelor au indicat că normele existente în materie de protecție a datelor nu afectează schimbul de informații cu alte astfel de oficii.

Articolul 6 - Schimbul în domeniul celor mai bune practici

Conform acestui articol, oficiile de recuperare a creanțelor ar trebui să facă schimb de bune practici privind modul de îmbunătățire a eficacității eforturilor lor de urmărire a activelor.

⁶ Având în vedere dispozițiile deciziei privind utilizarea datelor de către statul membru destinat, normele aplicabile ar trebui să fie cele ale Deciziei-cadru 2008/977/JAI din 27 noiembrie 2008 privind protecția datelor cu caracter personal prelucrate în cadrul cooperării polițienești și judiciare în materie penală, JO L 350 din 30.12.2008, p. 60. Nu există nicio astfel de trimitere deoarece decizia-cadru a fost adoptată la un an de la adoptarea deciziei.

Oficiile de recuperare a creanțelor au identificat câteva exemple de cele mai bune practici, pe baza experienței acumulate în urma colaborării cu alte astfel de oficii. Multe dintre ele se referă la aplicarea recomandărilor CARIN (care au stabilit, la rândul lor, o listă de cele mai bune practici). Unele se referă la cooperarea în domeniul urmăririi activelor în cazuri bilaterale specifice, în timp ce altele privesc și activități operaționale care nu au legătură cu urmărirea activelor (de exemplu, continuarea acordării de sprijin privind aplicarea legii după identificarea activelor). În general, feedback-ul primit în urma cooperării dintre oficiile de recuperare a creanțelor este pozitiv. Unele dintre aceste practici fac obiectul unui schimb periodic la reuniunile Platformei informale a oficiilor de recuperare a creanțelor din UE.

Articolul 7 - Raportul cu acordurile de cooperare existente

Această dispoziție nu necesită transpunere.

3. PRINCIPALELE PROVOCĂRI CU CARE SE CONFRUNTĂ OFICIILE DE RECUPERARE A CREANȚELOR

Pentru a înțelege principalele provocări cu care se confruntă oficiile de recuperare a creanțelor, ar trebui avute în vedere următoarele caracteristici ale oficiilor de recuperare a creanțelor desemnate:

- personalul majorității oficiilor de recuperare a creanțelor este relativ redus. Numai șase din cele 28 de oficii de recuperare a creanțelor desemnate au 10 sau mai mulți membri ai personalului;
- responsabilitatea esențială a oficiilor de recuperare a creanțelor este de a urmări și identifica activele pe teritoriul lor național. Cu toate acestea, majoritatea oficiilor de recuperare a creanțelor nu au acces (direct sau indirect) la toate bazele de date relevante care să le permită să își îndeplinească sarcina mai eficient;
- chiar dacă toate oficiile de recuperare a creanțelor au acces la registrele comerțului, nu există cărți funciare centralizate în toate statele membre. Un singur oficiu de recuperare a creanțelor are acces la un registru național de conturi bancare, în doar cinci țări existând un astfel de registru;
- oficiile de recuperare a creanțelor fac schimb de informații sensibile (de exemplu, numere de conturi bancare) prin e-mail sau fax și nu beneficiază de sprijinul pe care l-ar oferi un sistem complet securizat de schimb de informații;
- numai unele oficii de recuperare a creanțelor sunt puncte de contact centrale la nivel național pentru cererile de asistență juridică reciprocă legate de recuperarea creanțelor transmise de către autoritățile altor state membre;
- numai câteva oficii de recuperare a creanțelor sunt implicate în gestionarea activelor înghețate;
- aproximativ jumătate din numărul oficiilor de recuperare a creanțelor nu are acces la statistici judiciare privind înghețarea și confiscarea.

Oficiile de recuperare a creanțelor consideră că accesul la informații financiare (în special la informațiile privind conturile bancare) este cea mai importantă provocare cu care se confruntă. A doua provocare ca importanță cu care se confruntă oficiile de recuperare a creanțelor o reprezintă lipsa unui sistem securizat de schimb de informații. Alte provocări recurente menționate de oficiile de recuperare a creanțelor sunt faptul că anchetatorii financiari beneficiază de puține cursuri de formare specializată și, mai general, că nu dispun de resursele necesare.

Printre celelalte provocări menționate de oficiile de recuperare a creanțelor se numără diferențele dintre legislațiile naționale cu privire la tipul de informații care pot fi accesate de către oficiile de recuperare a creanțelor, legăturile lor limitate cu autoritățile responsabile de

gestionarea creanțelor, lipsa unui sistem de evaluare pentru oficiile de recuperare a creanțelor, dispozițiile în materie de protecție a datelor sau de secret bancar, precum și faptul că nu există în toate statele membre registre de conturi bancare.

Către un sistem securizat de schimb de informații pentru oficiile de recuperare a creanțelor

Decizia nu specifică canalele prin care trebuie să se desfășoare cooperarea operațională dintre oficiile de recuperare a creanțelor. Un aspect-cheie identificat în cadrul Platformei oficiilor de recuperare a creanțelor este necesitatea de a dispune de un mijloc mai securizat pentru schimbul de informații operaționale între oficiile de recuperare a creanțelor. În prezent, se face adesea schimb de informații sensibile prin e-mail, ceea ce poate prezenta un anumit risc de securitate.

În comunicarea sa privind produsele provenite din activități de criminalitate organizată⁷, Comisia încurajează Europol să aibă un rol de coordonare a oficiilor naționale de recuperare a creanțelor. În acest sens, Biroul Europol privind activele provenite din săvârșirea de infracțiuni (ECAB)⁸ a propus analiza posibilității de a utiliza sistemul SIENA⁹ al Europol în vederea realizării schimbului bilateral de informații între oficiile de recuperare a creanțelor. Propunerea a fost bine primită de Platforma oficiilor de recuperare a creanțelor, în cadrul acesteia fiind stabilite următoarele puncte:

- există o nevoie clară de a stabili un canal securizat pentru schimbul direct de informații între oficiile de recuperare a creanțelor;
- SIENA este un sistem deja operațional, oferind o soluție tehnică pentru schimbul de informații în materie de aplicare a legii, bazată pe un temei juridic riguros, ce utilizează cele mai înalte standarde de securitate;
- SIENA ar putea reprezenta o soluție eficientă din punct de vedere al costurilor, deoarece se bazează pe o rețea existentă. Prin urmare, nu ar fi necesară furnizarea de sprijin financiar pentru crearea unei noi rețele;
- dacă s-ar opta pentru utilizarea SIENA pentru schimbul de informații între oficiile de recuperare a creanțelor, acest sistem ar trebui să ofere posibilitatea efectuării unui schimb bilateral direct de informații între oficiile de recuperare a creanțelor. Statele membre ar trebui să numească oficiile lor de recuperare a creanțelor drept autorități competente în cadrul SIENA și al Inițiativei suedeze. Statele membre ar trebui, de asemenea, să instituie o legătură tehnică între oficiile lor de recuperare a creanțelor și unitățile lor naționale Europol¹⁰.

În septembrie 2009, Europol a decis să demareze o fază-pilot, la care puteau participa oficiile de recuperare a creanțelor interesate. Oficiile de recuperare a creanțelor din 11 țări (**BG, DK,**

⁷ COM(2008) 766 final din 20.11.2008.

⁸ ECAB îi ajută pe investigatorii financiari să urmărească în alte țări produsele provenite din săvârșirea de infracțiuni. În 2007 a acordat sprijin la desfășurarea a 133 de anchete.

⁹ Aplicația Europol de rețea pentru schimbul securizat de informații (SIENA) este un instrument de comunicații de nouă generație conceput pentru a permite schimbul rapid, securizat și ușor de utilizat de informații și informații secrete operaționale și strategice legate de activitatea infracțională, între statele membre, Europol și terți cu care Europol a încheiat un acord de cooperare.

¹⁰ Care sunt punctele de contact centrale naționale care efectuează un schimb de informații cu Europol.

EE, ES, FR, HU, NL PL, SK, SV și UK) au convenit să testeze SIENA pentru schimbul de informații între aceste oficii.

În iulie 2010, opt membri ai personalului oficiilor de recuperare a creanțelor (din BG, DK, EE, HU, NL, PL și UK) au participat la cursuri de formare privind SIENA la sediul Europol. Faza-pilot a început în luna iulie și s-a încheiat la sfârșitul lunii septembrie 2010. În prezent, această fază-pilot este în curs de evaluare.

Dacă în 2011 se va considera că această fază-pilot a fost un succes, primele oficii de recuperare a creanțelor s-ar putea conecta oficial la SIENA. Eforturile de a conecta oficiile de recuperare a creanțelor la Siena vor continua, în vederea conectării majorității acestor oficii.

4. CONCLUZII

Întrucât dispozițiile de bază ale deciziei se referă la instituirea sau desemnarea oficiilor de recuperare a creanțelor și la schimbul de informații dintre acestea, nivelul punerii în aplicare a deciziei în statele membre poate fi considerat relativ satisfăcător. Douăzeci și două de state membre au instituit oficii de recuperare a creanțelor și au notificat Comisia în acest sens (cel puțin informal) până la sfârșitul lunii decembrie 2010, la doi ani de la termenul stabilit în decizie.

În comunicarea Comisiei „Strategia de securitate internă în acțiune”¹¹, statele membre sunt invitate să instituie, până în 2014, oficii de recuperare a creanțelor dotate cu resursele, competențele și formarea profesională necesare, care să aibă capacitatea de a face schimb de informații. De asemenea, în comunicare se afirmă că, până în 2013, Comisia va elabora indicatori comuni, pe baza cărora statele membre ar trebui să evalueze performanța oficiilor de recuperare a creanțelor.

La Conferința paneuropeană privind oficiile de recuperare a creanțelor din decembrie 2010 au fost prezentate primele propuneri privind indicatorii de eficacitate care ar putea fi aplicați oficiilor de recuperare a creanțelor. S-a propus, de asemenea, evaluarea periodică a eficacității oficiilor de recuperare a creanțelor (prin analiza respectării indicatorilor), prin vizite informale ale experților omologi, urmate de discuții în cadrul Platformei oficiilor de recuperare a creanțelor.

În același timp, se are în vedere modificarea cadrului juridic existent în materie de confiscare. În comunicarea „Strategia de securitate internă în acțiune”, Comisia a anunțat că are intenția ca în 2011 să facă propuneri legislative de consolidare a cadrul juridic al UE privind confiscarea¹². Decizia, care stabilește cadrul juridic pentru schimbul de informații între oficiile de recuperare a creanțelor, nu pare să aibă vreo deficiență relevantă, însă noua legislație le oferă Comisiei, Parlamentului European și Consiliului ocazia de a introduce noi dispoziții menite să consolideze competențele oficiilor de recuperare a creanțelor sau capacitatea acestora de a accesa informații, după caz.

¹¹ COM(2010) 673 din 22.11.2010.

¹² În special pentru a permite în mai multe cazuri confiscarea în cazul implicării unui terț și confiscarea extinsă și pentru a facilita recunoașterea reciprocă între statele membre a ordinelor de confiscare care nu se bazează pe o hotărâre de condamnare.

Comisia invită toate statele membre să țină seama de constatările prezentului raport și să furnizeze Comisiei și Secretariatului Consiliului toate informațiile suplimentare relevante, în conformitate cu articolul 8 al deciziei.

Cinci state membre nu au desemnat încă un oficiu de recuperare a creanțelor. Cum orice rețea este la fel de puternică precum veriga sa cea mai slabă, acest lucru poate reprezenta un obstacol semnificativ în ceea ce privește capacitatea statelor membre de a urmări pe teritoriul Uniunii Europene activele dobândite ilicit. Comisia se așteaptă ca toate statele membre care nu au pus încă în aplicare prezenta decizie să facă acest lucru fără întârziere.